

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Кафедра практичної психології

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного
факультету Олещук Т.О.

(підпис)
«31» серпень 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

«Психологічні технології забезпечення проєктної діяльності»

освітнього рівня магістр

(назва освітнього рівня)

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 053 Психологія

(код і назва спеціальності)

ОНП «Експериментальна практична психологія»

Шифр за навчальним планом ПП08

Київ – 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Психологічні технології забезпечення проектної діяльності», затверджена Вченою радою НПУ імені М.П. Драгоманова, протокол № 4 від 27.10.2022 р.

Розробник: **О.Я. Митник**, завідувач кафедри практичної психології, доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри практичної психології

«30» серпня 2023 року, протокол №1.

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Митник О.Я.

1. Опис навчальної дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів -6	Методи навчання Пояснювально-ілюстративні методи. Інтерактивні методи: мікровикладання, емпатії, інциденту Рольовий тренінг. Розв'язування психологічних завдань.
Спеціальність (код, назва) 053Психологія («Експериментальна практична психологія»)	Загальна кількість годин -180	
	<i>Денна</i> <i>Заочна</i>	
Освітній рівень: «магістр»	Лекції:	
	30	
Нормативна	16	
	Лабораторні заняття:	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 1-й і 2-й	14	
	Індивідуальна робота:	
Семестр: 2-й та 3-й		
	Самостійна робота:	
Тижневе навантаження (год.) 2 год -аудиторне: 2 год -самостійна робота	120	
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	
Мова навчання - укр.	33%:67%	

Предметом вивчення навчальної дисципліни є технологія проектної діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки.

Зміст курсу «Психологічні технології забезпечення проектної діяльності» тісно пов'язаний із такими дисциплінами: «Психологія управління», «Психологія особистості», «Психологічне консультування».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологічні технології забезпечення проектної діяльності» є формування у магістрів здатностей до організації та здійснення проектної діяльності та її використання для надання психологічної допомоги особистості.

Основними завданнями вивчення освітнього компоненту «Психологічні технології забезпечення проектної діяльності» є:

- розкрити зміст та структуру проектної діяльності та психологічної технології забезпечення проектної діяльності;
- розкрити вплив проектної діяльності на розвиток особистості в онтогенезі;
- ознайомити зі специфікою організації та здійснення проектної діяльності в системі дошкільної, загальної середньої, вищої освіти та в організаціях.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:.

Результати навчання	Компетентності
ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість. ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість. ПР7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. ПР13. Здатність визначати та здійснювати психологічні заходи щодо психодіагностики та прогнозування конфліктів у групах, колективах та організаціях; прогнозувати конфліктний "потенціал" особистості щодо ескалації конфліктів; кваліфікувати конфліктну поведінку людей; визначати можливі конструктивні й деструктивні наслідки професійних деструкцій та деформацій. ПР14. Здатність будувати (розробляти)різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток людини: технології ігromodelювання, технології	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами. СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології. СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. СК11. Здатність будувати різноманітні технології розвивальних впливів на особистісно-професійний розвиток

<p>психоконсультування, психокорекційні технології.</p> <p>ПР15. Здатність розробляти проекти в системі освіти та в організаціях, створювати завдання, спрямовані на розвиток проектного мислення особистості.</p> <p>ПР16. Здатність організувати міжособистісні контакти, здійснювати діагностичну роботу, профілактичні та корекційно-розвивальні програми для дітей з різними видами порушень психофізичного розвитку.</p>	<p>людини: технології ігromodelювання, технології психоконсультування, психокорекційні технології, технології розвитку аутокомпетентності.</p> <p>СК12. Здатність до розпізнавання ознак конфлікту, до організації взаємодії його учасників з метою продуктивного його розв'язання, володінням широким спектром стратегій поведінки в конфлікті, здатність до емоційної саморегуляції.</p>
--	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **6 кредитів ЄКТС 180** годин.

№ з/п	Назви модулів і тем	Разом	Ауд. год	Л.	Пр.з.	Лаб. з.	Сам.р.
	Змістовий модуль I.Проектна діяльність як чинник психічного розвитку особистості	64	18	10	4	4	46
1	Т.І.1.Проектна діяльність – вид дослідницької діяльності	24	8	4	2	2	16
2	Т.І.2. Проектна діяльність в сучасній освіті та в організаціях	38	10	6	2	2	28
3	Модульний контроль	2					2
	Змістовий модуль II.Психологічний інструментарій здійснення проектної діяльності	116	42	20	12	10	74
4	Т.ІІ.1.Технологіяпобудови навчання як цілісного творчого процесу – технологія проектної діяльності	36	14	6	4	4	22
5	Т.ІІ.2. Проектна діяльність як чинник розвитку соціального інтелекту особистості	32	12	6	2	4	20
6	Т.ІІ.3. Техніки організації та здійснення командної роботи	24	8	4	2	2	16
7	Т.ІІ.4. Процесуальна складова технології проектної діяльності	22	8	4	4		14
8	Модульний контроль	2					2
	Загальна кількість годин:	180	60	30	16	14	120

У даній робочій програмі представлено продовження вивчення дисципліни, а саме: роботу над даною дисципліною у третьому семестрі – змістовий модуль 2.

Примітка. У зв'язку із відсутністю академічної групи, для студентів, які навчаються за освітньо-науковою програмою відведено 9 аудиторних годин (індивідуальна робота) на денній формі навчання. Індивідуальна робота планується у формі лекцій (4 год) та практичних, лабораторних занять (5 год).

У зв'язку з військовим часом запланована дистанційна форма – на платформі Googlemeet.

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	4.1. Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
II.	Модуль II. Психологічний інструментарій здійснення проектної діяльності	9	4
II.1	<p>Тема II.1. Технологія побудови навчання як цілісного творчого процесу – технологія проектної діяльності</p> <p>Сутність та характерні ознаки психологічних технологій. Зміст та структура технології побудови навчання як цілісного творчого процесу.</p> <p>Психолого-педагогічні умови забезпечення проектної діяльності у процесі навчання. Психологічні вимоги до змісту навчання у закладах освіти. Завдання, спрямовані на розвиток проектного мислення у системі дошкільної та загальної середньої освіти.</p> <p>Готовність вчителя (психолога) до організації та здійснення проектної діяльності. Передовий педагогічний (психологічний) досвід як зразок проектної діяльності.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [2, 5]; • додаткові: [2, 3]. 	3	1
II.2	<p>Тема II.2. Проектна діяльність як чинник розвитку соціального інтелекту особистості</p> <p>Зміст та структура соціального інтелекту особистості. Емоційний інтелект особистості як складова соціального інтелекту.</p> <p>Розвиток соціального інтелекту особистості в онтогенезі у процесі проектної діяльності.</p> <p>Особливості організації та здійснення колективної творчої справи у закладах освіти.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • основні: [2, 5]; • додаткові: [2, 3]. 	2	1
II.3	<p>Тема II.3. Техніки організації та здійснення командної роботи</p> <p>Зміст та структура соціально успішної особистості. Місія командної роботи у становленні соціально успішної особистості.</p>	2	1

<p>II.4</p>	<p>Техніки забезпечення я-включеності кожного у командну роботу. Особливості організації та здійснення командної роботи в освітньому процесі з дисциплін гуманітарного та природничо-математичного блоків. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [2, 3, 4, 5]; • <i>додаткові:</i>[2, 3, 5]. <p>ТемаII.4. Процесуальна складова технології проектної діяльності</p> <p>Психологічні особливості конструктивної взаємодії у закладах освіти. Проектна команда в організаціях: склад, функції. Вимоги до керівника проектної команди. Інтерактивні методи навчання (роботи). Їх психологічна сутність. <i>Рекомендовані інформаційні джерела</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>основні:</i> [2 - 5]; • <i>додаткові:</i>[2, 3-5]. 	<p>2</p>	<p>1</p>
-------------	---	----------	----------

4.2. Плани практичних, лабораторних занять

Змістовий модуль II. Психологічний інструментарій здійснення проектної діяльності

Практичне заняття 1(до теми 2.1). Психологічні засади побудови проектної діяльності учнів у навчальному процесі закладів загальної середньої освіти (1 год)

1. Зміст навчання у ЗСО як інформаційний простір для здійснення проектної діяльності.

2. Система завдань, спрямованих на розвиток проектного мислення учнів.
3. Психологічні вимоги до особистості вчителя (психолога) як організатора проектної діяльності. Презентація студентами діагностичних методик щодо виявлення стану готовності вчителя (психолога) до організації та здійснення проектної діяльності.
4. Презентація професійних проектів за результатами виконання ІНДЗ.

Рекомендовані інформаційні джерела

- **основні:** [2, 5];
- **додаткові:**[1, 2, 3].

Лабораторні заняття 1-2 (до тем 2.1 та 2.2) Психолого-педагогічна діагностика розвитку особистості учнів (молодшого школяра, підлітка, юнака) у проектній діяльності(1,5 год)

1. Характеристика мотиваційної, пізнавальної та соціальної сфер особистості молодшого школяра (підлітка, юнака).
2. Ознайомлення студентів з методиками психодіагностики стану сформованості сфер особистості дітей молодшого шкільного, підліткового та старшого шкільного віку.
3. Оцінювання навчальних досягнень молодшого школяра (підлітка, юнака) як діагностична складова освітнього процесу
4. Звіти дослідницьких груп студентів та захист підібраних комплексних методик діагностики творчого потенціалу учнів.

Рекомендовані інформаційні джерела

- **основна:** [2,4, 5];
- **додаткова:**[1,3, 4].

Практичне заняття 2-4(до тем 2.2, 2.3 та 2.4). Засоби активізації інтелектуального та емоційно-вольового розвитку особистості у проектній діяльності(1,5 год)

1. Психологічні вимоги до організації творчого освітнього процесу.
2. Система завдань розвивального характеру як засіб розвитку поняттєвого, творчого та дивергентного мислення учнів.
3. Інтерактивні методи навчання. Взаємозв'язок між формою, методом та завданням.
4. Розв'язування педагогічних задач щодо доцільності застосування вчителем певних завдань в освітньому процесі, спрямованих на інтелектуальний та емоційно-вольовий розвиток особистості та доцільності застосування вчителем певних методів в освітньому процесі

Рекомендовані інформаційні джерела

- **основна:** [2, 3, 4];
- **додаткова:**[1,4,5].

Лабораторне заняття 3=4 (до теми 2.1 та 2.2) Психологічна діагностика стану розвитку вчителя як конкурентоспроможного фахівця (1 год)

1. Характеристика мотиваційної, пізнавальної та соціальної сфер особистості вчителя.
2. Методи діагностики стану готовності вчителя до творчої професійної діяльності.
3. Діагностування та анкетування вчителів на предмет виявлення якостей мислення, спрямованості та типу реагування в процесі професійної взаємодії.
4. Презентація студентами завдань, спрямованих на розвиток особистісного іміджу вчителя

Рекомендовані інформаційні джерела

- **основні:** [1, 2, 4, 5];
- **додаткові:** [1, 2, 4].

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1	Систематизація діагностичних методик щодо виявлення стану сформованості готовності майбутнього психолога (вчителя) до організації та здійснення проектної діяльності.	Доповідь на практич.з. 3 (модуль 2)
2	Розробка завдань для командної роботи учнів в освітньому процесі	Доповідь на практич.з. 4 (модуль 2)
3	Систематизувати завдання, спрямовані на розвиток вербальної та невербальної педагогічної техніки.	Доповідь на практич.з. 3 (модуль 2)
4	Розробка проекту за самостійно обраною проблемою професійної діяльності	Презентаційна практич.з. 2 (модуль 2)

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Доповіді, презентації студентів на практичних заняттях, виконання ІНДЗ, двох МКР.

Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу – самостійний пошук інформації, конспектування першоджерел, ведення психологічних тематичних словників.

Завдання до контрольної роботи (тестові завдання).

Модульна контрольна робота

1. Технологію побудови навчання як цілісного творчого процесу можна вважати технологією проектної навчальної діяльності.
а) погоджуюся; **б)** заперечую
Доведіть свою думку.
2. Основними ознаками проектної навчальної діяльності є:
а) робота над завданнями комбінованого характеру;
б) робота в групах;
в) знання пропонуються в готовому вигляді;
г) стимулювання пізнавальної активності учнів.
3. З метою розвитку проектного мислення учнів учителю доцільно використовувати такі методи навчання:
а) мозкова атака;
б) метод синектики;
в) метод емпатії;
г) всі відповіді правильні.
4. Здійснення проектної навчальної діяльності сприяє розвитку в учнів:
а) дослідницьких умінь;
б) критичного мислення;
в) вміння конструктивно взаємодіяти з іншими;
г) всі відповіді правильні.
5. У процесі спільної навчальної діяльності здійснюється емоційно-вольовий розвиток учнів.
а) погоджуюся; **б)** заперечую
Доведіть свою думку.
6. До творчих навчальних проектів відносять:
а) створення відеофільму на певну тему;
б) відтворення історії українського костюму;
в) створення сценарію свята;
г) всі відповіді правильні.
7. Створення онтологій доцільно пропонувати учням як молодшого шкільного, так і підліткового віку.
а) погоджуюся; **б)** заперечую
Доведіть свою думку.
8. Оцінювання результатів проектної навчальної діяльності необхідно здійснювати лише вчителем за розробленими критеріями.
а) погоджуюся; **б)** заперечую
Доведіть свою думку.
9. Для роботи в команді учням можна пропонувати будь-які завдання аби вони відповідали темі уроку.
а) погоджуюся; **б)** заперечую
Доведіть свою думку.

10. Чарівність психолога (вчителя) – це вміння гарно та зі смаком одягатися.
а) погоджуюся; б) заперечую
Доведіть свою думку.
11. Здатність вчителя до прийняття продуктивного педагогічного рішення без попереднього розгорнутого аналізу за допомогою почуттів характеризується терміном:
а) педагогічна інтуїція;
б) педагогічна рефлексія;
в) педагогічна емпатія;
г) педагогічне мислення.
12. Уміння психолога (вчителя) індивідуалізувати свій образ, надавати йому виразності, неповторності презентувати свою особистість характеризується поняттям:
а) динамізм особистості;
б) емоційна стійкість;
в) професійний імідж;
г) особистісний імідж.
13. Перспективи зростання та успіху учителя у педагогічній професії в сучасних умовах здебільшого визначається:
а) достатніми спеціальними знаннями та фаховою підготовкою;
б) здатністю до постійного професійно-педагогічного саморозвитку та самовдосконалення;
в) поступовим набуттям досвіду та педагогічної умілості;
г) підтримка трудового колективу.
14. Здатність психолога (вчителя) до саморегуляції, володіння собою характеризується поняттям:
а) емоційно-професійна усталеність;
б) динамізм особистості;
в) педагогічна рефлексія;
г) суб'єктність.
15. Джерелом постійного професійного самовдосконалення психолога (вчителя) є ставлення до себе як до діяча
а) погоджуюся; б) заперечую
Доведіть свою думку.
16. Педагогічна техніка - це вміння вчителя користуватись на уроці технічними засобами навчання.
а) погоджуюся; б) заперечую
Доведіть свою думку.
17. Сукупність стійких мотивів педагогічної діяльності, установок учителя, відносно незалежних від ситуації характеризується поняттям:

- а) професійно-значущі якості особистості;
  - б) педагогічне мислення;
  - в) магнетизм особистості;
  - г) професійно-педагогічна спрямованість особистості.
18. Загальнотеоретичною основою мобілізації творчого самопочуття педагога виступає вчення:
- а) Сухомлинського В.;
  - б) Станіславського К.;
  - в) Фрейда З.;
  - г) Виготського Л.
19. Вчитель може викликати в собі оптимістичний настрій, творче натхнення лише у тому випадку, коли сумлінно виконує свої професійні функції
- а) погоджуюся; б) заперечую
- Доведіть свою думку.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Форма підсумкового контролю – іспит.

Питання до іспиту

1. Зміст та основні характеристики проектної діяльності.
2. Складові проектної діяльності.
3. Проектне мислення як психологічний механізм здійснення проектної діяльності.
4. Розвиток проектного мислення в онтогенезі.
5. Характеристика проектної діяльності в дошкільному віці.
6. Характеристика проектної діяльності в молодшому шкільному віці.
7. Роль проектної діяльності у становленні особистості у підлітковому віці.
8. Проектна діяльність у закладах вищої освіти.
9. Проектна діяльність як саморегулятивна функція в організації.
10. Проектна діяльність вчителя, викладача, психолога.
11. Проектна діяльність психолога.
12. Сутність та характерні ознаки психологічних технологій.
13. Зміст та структура технології побудови навчання як цілісного творчого процесу.
14. Суб'єктна парадигма освіти як психолого-педагогічна умова забезпечення проектної діяльності у процесі навчання.
15. Проблемне навчання як психолого-педагогічна умова забезпечення проектної діяльності
16. Психологічні вимоги до змісту навчання у закладах освіти.

17. Завдання, спрямовані на розвиток проектного мислення у системі дошкільної освіти.
18. Завдання, спрямовані на розвиток проектного мислення у системі загальної середньої освіти.
19. Готовність вчителя (психолога) до організації та здійснення проектної діяльності.
20. Передовий педагогічний (психологічний) досвід як зразок проектної діяльності.
21. Психологічні особливості конструктивної взаємодії у закладах освіти.
22. Проектна команда в організаціях: склад, функції.
23. Вимоги до керівника проектної команди.
24. Психологічна сутність інтерактивних методів навчання (роботи).

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Вимоги до знань та умінь студентів	Максимальна кількість балів, оцінка за шкалою ECTS
Повно й ґрунтовно володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого. Простежувався зв'язок теоретичного матеріалу з практикою.	A: 90 – 100 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом, в логічній послідовності передає знання першого та другого модуля з відповідним аналізом й узагальненням вивченого.	B: 80 – 89 б.
Свідомо володіє знаннями, фактичною інформацією та поняттєвим апаратом. Проте відсутня логічна послідовність у викладі матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	C: 70 – 79 б.
Знання модулів передаються зазубреними з підручників (з конспекту) фразами. Відсутня логічна послідовність у викладі навчального матеріалу, відсутні певні висновки щодо викладеної інформації.	D: 65 – 69 б.
Знання модуля передаються тільки за допомогою певних питань з боку викладача.	E: 60 – 69 б.

Розрахунок максимальної кількості балів, що присвоюються студентам

Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць до	Всього
----------------	-----------------------------	----------------------	--------

	за одиницю	розрахунку	
Виконання завдання для самостійної роботи (домашнього завдання)	5	2	10
Робота на практичному, лабораторному занятті (в тому числі доповідь, виступ, повідомлення, участь у дискусії)	5	2	10
ІНДЗ	30	1	30
Модульна контрольна робота	10	1	10
60			

За екзамен 40 балів

Максимальна кількість балів 100

	V	V	XIII	XIV															
Модулі	II модуль																		
Практичні заняття	1	1,5	1,5	1															
Дати	06.10	06.10	24.11	01.12															
Теми	Психологічні засади побудови проектної діяльності учнів у	Психолого-педагогічна діагностика розвитку особистості	Засоби активізації інтелектуального та емоційно-вольового розвитку особистості у проектній діяльності	<i>Психологічна діагностика стану розвитку вчителя як конкурентоспроможного фахівця</i>															
Модулі	II модуль																		
Самостійна робота	опрацювання теоретичного матеріалу, індивідуальні завдання, ІНДЗ																		

Поточний контроль	МКР 08.12	
Підсумковий контроль	іспит	

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Лозниця В.С. Психологія менеджменту. К.: ЕксОб, 2000. – 512с.
2. Навчання у початковій школі як цілісний творчий процес: теорія і практика / за ред. В.І. Бондаря; упорядк. О.Я. Митник. – К.: Початкова школа, 2011. - 384 с.
3. Панок В. Г.Основи психологічної допомоги: теорія та практикапсихоконсультування : навч. посібник / В. Г. Панок, Я. В. Чаплак,Я. Ф. Андреева / за заг. ред. В.Г. Панка, І.М. Зварича. – Чернівці :Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. – 384 с.
4. Сисоєва С.О. Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня / Світлана Олександрівна Сисоєва. – К., 1997. – 484 с.
5. Соціально-психологічні технології відновлення особистості післятравматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко,М. С.Дворник, В. О. Климчук та ін.] ; за наук. ред. Т. М. Титаренко /Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. – Кропивницький : Імекс-ЛТД,2019. – 220 с.

Додаткові

1. Бабаєв В.М., Шаронова Н.В. Організаційна культура керівника: Навчальний посібник. – Харків: НТУ «ХП», 2005. – 260 с.
2. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти. – К.:Ніка–центр, 2000. – 426 с.
3. Станіславський К.С. Работа актера над собой / К.С. Станіславський // Собр. соч. в 8 т. – К., 1957. – Т.3. – 256 с.

Інтернет-ресурси проектних пропозицій:

1. Проектна пропозиція «Велика ідея» – **Режим доступу:**
<https://biggggidea.com/opportunities/>

2. Проектна пропозиція «Litcentr» – **Режим доступу:** <http://litcentr.in.ua/>;
3. Проектна пропозиція «Unistudy» – **Режим доступу:** <http://unistudy.org.ua/short-term/training/>;
4. Проектна пропозиція «Mladiinfo» – **Режим доступу:** <http://www.mladiinfo.eu/>;
5. Проектна пропозиція «Platforma» – **Режим доступу:** <http://platfor.ma/>;
6. Можливості для молоді – **Режим доступу:** https://vk.com/m_molod;
7. Проектна пропозиція NGO «Stella» – **Режим доступу:** <https://vk.com/club74617608>;
8. Міжнародні волонтерські табори – **Режим доступу:** <https://vk.com/volunteerxchange>;
9. Проектна пропозиція Альтернатива -В – **Режим доступу:** https://vk.com/alternative_v;
10. Проектна пропозиція ELSA Ukraine – **Режим доступу:** <https://vk.com/elsaukraine>;